

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #298

**20 ΧΡΟΝΙΑ «ΠΑΡΕ-ΔΩΣΕ»
ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

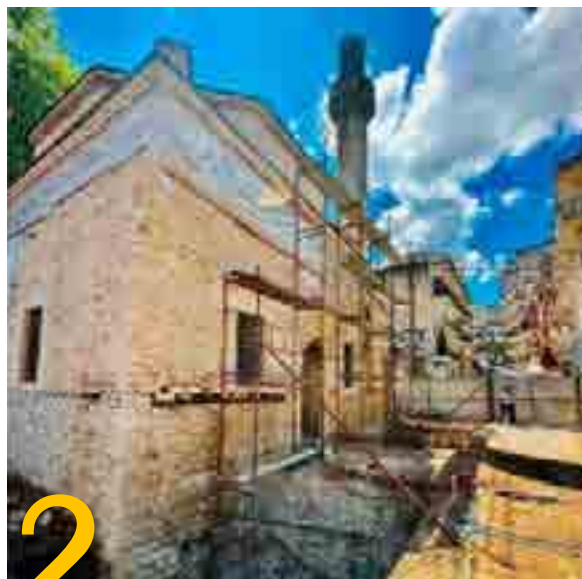

1

Γιάννενα-Αθήνα: Πόσο κοστίζουν τα διόδια από Ε65 και ΠΑΘΕ

ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ του Ε65 μέχρι και την Καλαμπάκα (η σύνδεση με την Εγνατία θα αργήσει 1,5 χρόνο ακόμα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις), δίνει μια δυνατότητα οδικής πρόσβασης προς Αθήνα, με περίπου 40 χλμ μακρύτερη διαδρομή.

<https://typos-i.gr/article/giannena-a8hna-sxedon-miso-kostos-diodiwn-mesw-e65>

2

Το τζαμί Καλούτσιανης και τα περί πεζοδρομησης της Αγίας Μαρίνας

ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ βρίσκονται εργασίες αποκατάστασης του Τζαμιού Καλούτσιανης, με τον περιφερειάρχη Ηπείρου Αλέκο Καχριμάνη να κάνει επίσκεψη-αυτοψία στο μνημείο.

<https://typos-i.gr/article/tzami-ths-kaloytsianhs-kai-ta-peri-pezdromhshs-ths-agias-marinas>

3

Κόνιτσα: Η κορυφή και το άλογο

Η ΚΟΝΙΤΣΑ βρίσκεται σε υψόμετρο 600 περίπου μέτρων και διαθέτει μακρά ιστορία. Υπάρχουν αναφορές που καταγράφουν την περιοχή ως «Τριφυλία», ενώ αρχαιολογικά ευρήματα και κατάλοιπα μαρτυρούν ότι η περιοχή κατοικήθηκε, κατ' αρχαιολογική εκτίμηση από τον τις αρχές του 3ου αι. ως το 150 π.Χ.

<https://typos-i.gr/article/konitsa-h-koryfh-kai-alogo>

4

Πάνω από 1000 κλίνες μέσα σε τρία χρόνια στα Γιάννενα

<https://typos-i.gr/article/panw-apo-1000-nees-klines-mesa-se-tria-xronia-sta-giannena>

Ο Τύπος χρειάζεται τη στήριξή σας

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr, είναι ένα ανεξάρτητο, συνεταιριστικό μέσο ενημέρωσης στα Γιάννενα, με τρεις εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Τίποτα από τα παραπάνω δεν είναι δεδομένο στα ΜΜΕ.

Είναι επίσης ένα μέσο ενημέρωσης που θέλει και επιδιώκει να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στους αναγνώστες και τις αναγνώστριές του. Γιατί το αναγνωστικό κοινό είναι πάντα αυτό που τελικά έχει τον τελευταίο λόγο. Και έτσι πρέπει. Αυτό που θέλουμε, είναι προοπτικά να βασιζόμαστε αποκλειστικά στις συνδρομές των αναγνωστών και αναγλωστριών μας.

Η επιβίωση της δημοσιογραφίας, πόσο μάλλον σε τοπικό επίπεδο, δεν είναι εύκολη υπόθεση.

Με την προϋπόθεση της αλληλεπίδρασης και της συνειδητοποίησης του πραγματικού ρόλου ενός μέσου ενημέρωσης, ο «Τύπος Ιωαννίνων» ζητάει τη στήριξή σας.

Τη στήριξη του καθενός και της καθεμίας από εσάς που μας διαβάζει τόσα χρόνια και που μας εμπιστεύεται.

Κάνοντας μια συνδρομή μέσω του **Patreon**, με 5 ευρώ το μήνα, στηρίζετε την ύπαρξη του typos-i.gr και όλων των πραγμάτων που δημιουργούμε.

Από τις καθημερινές ειδήσεις και την ενημέρωση, μέχρι τις εκδόσεις, τα ντοκιμαντέρ κ.ο.κ.

Για να κάνετε τη συνδρομή, πατήστε το κόκκινο «κουμπί» στο τέλος του άρθρου ή απλά, τον εξής σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

Μέσω του Patreon, μιας πλατφόρμας στήριξης δημιουργών περιεχομένου, θα μπορείτε να βλέπετε είτε αποκλειστικό περιεχόμενο, άρθρα που ανεβαίνουν μόνο εκεί δηλαδή και όχι δημόσια, είτε να έχετε πρόσβαση νωρίτερα σε podcasts, ψηφιακά έντυπα, είτε να συμμετέχετε σε κληρώσεις για θεάματα που γίνονται στα Γιάννενα.

Επίσης, μπορείτε εκεί να δείτε όλο το **ντοκιμαντέρ By the Lake**, για τη μουσική σκηνή των Ιωαννίνων μεταξύ 1975-1995, αλλά και να κατεβάσετε **δύο ψηφιακές εκδόσεις** του Τύπου Ιωαννίνων.

Επιπλέον, κάθε συνδρομητής-τρια θα λάβει έναν κωδικό έκπτωσης για τον επόμενο τόμο «**25+1 ρετρό ιστορίες**» που θα κυκλοφορήσει το 2024.

Ουσιαστικά, μέσω του Patreon, κάνετε μια πάγια εντολή για κάθε μήνα μέσω της τραπεζικής σας κάρτας. Δεν πρόκειται να σας ζητηθούν τραπεζικοί κωδικοί ή ο,τιδήποτε προσωπικό. Το Patreon είναι μια αναγνωρισμένη και ασφαλής πλατφόρμα στήριξης δημιουργών.

Αν έχετε πρόβλημα στην εγγραφή, μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας με mail ή στο messenger της σελίδας του Τύπου στο facebook, για πληροφορίες.

 BECOME A PATRON

Στρατόπεδο Βελισσαρίου: Ένας χώρος που πρέπει να γίνει δημόσιος

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Πριν από 15 ολόκληρα χρόνια το δημοτικό συμβούλιο Ιωαννίνων συζητούσε, θυελλωδώς κατά περίπτωση, τη διεκδίκηση του στρατοπέδου Βελισσαρίου. Μερικά χρόνια ακόμα πιο πριν, φαντάροι και υπαξιωματικοί άδειάζαν τις αποθήκες του στρατοπέδου, ενόψει «μετακόμισης».

Το 2024, τα μοναδικά τετραγωνικά του τεράστιου χώρου που έχουν ανακτήσει τα Γιάννενα, είναι μια γωνία για να γίνει ένας στρογγυλός κόμβος στη νοτιοδυτική γωνία του στρατοπέδου και ένα ακόμα μικρό κομμάτι που ρυμοτομήθηκε επίσης για δρόμο.

Τα Γιάννενα, ως δήμος (με την έννοια του κοινού) δεν έχει πια κάποια στρατηγική θέση στον αμυντικό σχεδιασμό της χώρας.

Τα στρατόπεδα στον αστικό χώρο και η διεκδίκησή τους από τις τοπικές κοινωνίες, είναι μια ιστορία που μετράει πάνω από 40 χρόνια. Όταν η μετεμφυλιακή Ελλάδα αποφάσισε ότι ο εχθρός δεν είναι πια *intra muros* και άρχισε να «αφοπλίζει» εγκαταστάσεις που πλέον «εναγκαλιζόνταν» με τις ταχέως αναπτυσσόμενες πόλεις, ξεκίνησαν και οι πρωταρχικές συμφωνίες.

Το 1984 έγινε μια από τις πρώτες συμφωνίες μεταξύ υπουργείων Εθνικής Άμυνας και ΠΕΧΩΔΕ, που αφορούσε στρατοπεδικές εκτάσεις στη Θεσσαλονίκη.

Σχεδόν καμία από αυτές τις αρχικές συναινέσεις και τα «μνημόνια κατανόησης» και συνεργασίας, δεν ευοδώθηκε άμεσα.

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας είναι ιδιαίτερα κτητικό με τις εκτάσεις, ειδικά τα «φιλέτα» όπως το Βελισσαίο. Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας, που είναι ο ιδιοκτήτης της έκτασης προσπαθεί πάντα να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν καλύτερους όρους για αυτό και τα μέλη του.

2000's: Και παραχώρηση και... παρακράτηση

Στα Γιάννενα λοιπόν, η υπόθεση της παραχώρησης των 580 στρεμμάτων του στρατοπέδου Βελισσαρίου στην πόλη έχει ξεκινήσει από το 2008.

Τότε, υπουργός Εθνικής Άμυνας ήταν ο σημερινός πρόεδρος της Βουλής Κώστας Τασούλας και δήμαρχος, ένας εκλεκτός της ΝΔ, ο Νίκος Γκόντας.

Οι όροι παραχώρησης όμως δεν κρίθηκαν ικανοποιητικοί. Το υπουργείο παραχώρουσε ένα τμήμα της έκτασης και ζητούσε να κρατήσει το υπόλοιπο για την κατασκευή στρατιωτικών κατοικιών, αρνούμενο την προσφορά δημοτικής έκτασης σε άλλο σημείο του Δήμου.

Το σχέδιο τότε ήταν ότι ο Δήμος θα έπαιρνε κάτι λιγότερο από τα δύο τρίτα της έκτασης, ενώ ο ελεύθερος, κοινόχρηστος, δημόσιος χώρος θα ήταν ακόμα μικρότερος μετά τις ρυμοτομήσεις. Επίσης, η τότε δημοτική αρχή πρότεινε την κατασκευή κτιρίων για στέγαση του δημαρχείου, της (τότε) Νομαρχίας, της Αστυνομίας κ.α. Το ΥΠΕΘΑ τέλος ζητούσε από τον Δήμο να αναλάβει ρυμοτομίες, δίκτυα κ.λπ. και στο τμήμα που θα κρατούσε, μια δαπάνη που δύσκολα θα άντεχε ο Δήμος Ιωαννιτών.

2020:

«Δεν παραχωρείται» και μετά «παραχωρείται»

Η κρίση που μεσολάβησε έκοψε κάθε συζήτηση περί παραχώρησης στα Γιάννενα. Το 2020 το θέμα επανήλθε... αρνητικά. Η δημοτική αρχή Ελισάφ ανακοίνωσε ότι η κυβέρνηση έδωσε οριστική απάντηση ότι το στρατόπεδο δεν μπορεί να παραχωρηθεί.

Το 2021 όμως, ο Δήμος Ιωαννιτών ξεκίνησε πάλι τη συζήτηση για την παραχώρηση, με βάση τη μελέτη του 2008. Μάλιστα, ο Μωυσής Ελισάφ δήλωνε τότε μετανιωμένος για τη στάση που είχε κρατήσει τότε, ως μέλος της αντιπολίτευσης, λέγοντας ότι ο πρώην δήμαρχος (το 2008) και μέλος της δημοτικής αρχής (το 2022) Νίκος Γκόντας «είχε δίκιο» που δεν ζητούσε ολόκληρο το στρατόπεδο.

Πέρυσι, πριν τις βουλευτικές εκλογές, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης παραχώρουσε το στρατόπεδο στα Γιάννενα. Είπε τα εξής, κατά την παρουσίαση του «αναπτυξιακού προγράμματος για την Ήπειρο του 2030»: «Το στρατόπεδο Βελισσαρίου θα πάει στον Δήμο Ιωαννιτών. Είναι ειλημμένη απόφαση της κυβέρνησης. Μπορούμε να προχωρήσουμε στον σχεδιασμό του στο πλαίσιο των αστικών αναπλάσεων. Δεν είναι η μόνη τέτοια μεταφορά -θα έλεγα παραχώρηση- χρήσης στρατοπέδων. Είναι όμως εμβληματική και πολύ σημαντική για τα Γιάννενα».

Η τότε δημοτική αρχή εκμεταλλεύτηκε σημαντικά τη δήλωση του πρωθυπουργού, που στα λόγια τουλάχιστον, αφορούσε όλη την έκταση. Ο δήμαρχος Δημήτρης Παπαγεωργίου, ένα χρόνο πριν (Απρίλιος 2024) δήλωνε: ««Το στρατόπεδο είναι αποτέλεσμα μιας διεκδίκησης χωρίς τυμπανακρούσεις σαν αυτή του παλιού πανεπιστημίου» και τόνιζε, σε συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου, ότι επρόκειτο για παραχώρηση όλης της έκτασης. Μάλλον όμως το αποτέλεσμα ήταν διαφορετικό, γιατί παραχώρηση δεν υφίσταται, αυτή τη στιγμή».

2024:

«Να το ξαναδούμε»

Τον Απρίλιο του 2024 πια, ο κ. Τασούλας (όχι δηλαδή το ΥΠΕΘΑ) επανήλθε (σε προεκλογική περίοδο ξανά), με μια δήλωση που ανασκεύαζε εν μέρει την πρωθυπουργική δέσμευση και εγκαινίαζε, για πολλοστή φορά, τις διαπραγματεύσεις. Είπε δηλαδή ότι σε συνάντησή του με τον υφυπουργό Εθνικής Άμυνας Γιάννη Κεφαλογιάννη, ότι το ΓΕΣ συμφωνεί να αποδεσμευτεί «το μεγαλύτερο μέρος του στρατοπέδου» και ότι θα ξεκινήσουν σύντομα συνεννοήσεις. Το κατά πόσο ισχύουν πρωθυπουργικές δεσμεύσεις, μέγεθος έκτασης που θα παραχωρηθεί και πορεία των διαδικασιών είναι υπό ερώτηση. Φαίνεται ότι όλα τα παραπάνω είναι ή ξεχασμένα ήδη ή σε νέα βάση και μένει να αποδειχθεί πόσο συμφέροντες θα είναι οι όροι για τον Δήμο. Αν φυσικά το ΤΕΘΑ μπει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης...

Η περίπτωση του στρατοπέδου Καρατάσιου και ο «λαϊκός παράγων»

Αυτό που λείπει από την εξίσωση στα Γιάννενα, είναι ο «λαϊκός παράγων». Πέραν κάποιων νύξεων για τα αυτονόητα, δεν έχει υπάρξει κάποια οργανωμένη παρέμβαση πολιτών ή συλλογικοτήτων για τη διεκδίκηση του χώρου. Βέβαια, ούτε η πόλη έχει φανεί δεκτική και συγκαταβατική σε αιτήματα και κινήματα για τον δημόσιο χώρο, με τις αρχές της κατά περίπτωση να λειτουργούν εις βάρος του ή και κατασταλτικά, απέναντι στους πολίτες.

Στη Θεσσαλονίκη όμως, η Πολεοδομική Επιτροπή Γειτονιάς Πάρκου Καρατάσιου όχι μόνο έπαιξε σημαίνοντα ρόλο στη διεκδίκηση του στρατοπέδου Καρατάσιου και στην τελική παραχώρησή του, στον Δήμο Παύλου Μελά, αλλά και συγκροτήθηκε επίσημα, με απόφαση δημοτικού συμβουλίου.

Το παράδειγμά της είναι το πιο προφανές και «φωτεινό», σε διεκδικήσεις που σε σημαντικό βαθμό δικαιώθηκαν. Μάλιστα, ο Δήμος Παύλου Μελά όρισε και αντιδημαρχία για την αξιοποίηση του χώρου, παρότι η δημοτική αρχή δεν κινείται στον ίδιο πολιτικό χώρο. Φυσικά, θα πρέπει όντως να συνειδητοποιήσει η τοπική κοινωνία ότι θέλει τον χώρο του στρατοπέδου. Γιατί αν αυτό δεν συμβεί, τότε πολύ εύκολα ένας ζωτικός, δύναμι δημόσιος, ελεύθερος και «πράσινος» χώρος, μπορεί να αξιοποιηθεί μόνο ως πολεοδομικό φιλέτο...

Το στρατόπεδο Βελισσαρίου έχει ήδη τις απαιτούμενες συνδέσεις πάντως. Εκτός από τα προφανή (περιβαλλοντικά, χωροταξικά κ.λπ.) είναι και ένας ιστορικός χώρος για την πόλη. Μην ξεχνάμε ότι το κτίριο του οθωμανικού Πολυτεχνείου έχει κηρυχτεί διατηρητέο...

Η αξία της γης και οι διαπραγματεύσεις

Όπως είναι προφανές από το... χρονολόγιο της υπόθεσης, υπάρχουν αρκετές πολιτικές υποσχέσεις που αθετήθηκαν απνευστί και ένας πολύ ισχυρός παράγοντας: η αξία της έκτασης και ο «ισχυρός διαπραγματευτής», το Ταμείο Εθνικής Άμυνας. Η «εκχώρηση δικαιώματος επιφανείας», η ανταλλαγή δηλαδή έκτασης με «ισάξια», εξαρτάται πάντα από τους επενδυτικούς σκοπούς που υφέρπουν και αν οι διαπραγματευτές θα συμφωνήσουν ποια έκταση είναι ισάξια με αυτή που θα παραχωρηθεί.

Σημαντικό ρόλο παίζει ότι το στρατόπεδο είναι ακόμα ενεργό και ότι θα πρέπει να μεταφερθούν οι λόχοι Υλικού Πολέμου και Τεχνικού, συν το διοικητήριο και κάποιες άλλες δομές. Φυσικά, αν όντως υπάρχει καλή θέληση από το ΥΠΕΘΑ, αυτά δεν θα είναι πρόβλημα. Εκτός φυσικά αν επιμείνει στην ανάληψη του κόστους κατασκευής και μετεγκατάστασης, από την τοπική αυτοδιοίκηση...

Τα επιχειρήματα που συντείνουν στην ανάγκη της παραχώρησης είναι συντριπτικά: πρόκειται για ένα δυνάμι τεράστιο αστικό πάρκο (προτιμυτέο από κατοικίες ή ακόμα και δημόσια κτίρια...), που θα μπορούσε να ενωθεί με το πάρκο Πυρσινέλλα και να διαμορφωθεί έτσι ένας εξαιρετικός ελεύθερος χώρος πρασίνου με «διοικητήριο» κ.λπ.

Επίσης, ένα ενδιαφέρον επιχειρήμα έχει διατυπώσει ο πρώην βουλευτής Ιωαννίνων Σταύρος Καλογιάννης: ότι ο στρατιωτικός σχηματισμός πλέον

έχει περάσει σε ταξιαρχία (από την 8^η Μεραρχία) και ότι πρακτικά δεν υπάρχει λόγος ύπαρξης του συγκεκριμένου στρατοπέδου. Επιπλέον έχει υπενθυμίζει ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο των Ιωαννίνων προβλέπει την πλήρη παραχώρηση του στρατοπέδου και τη μετατροπή του σε πάρκο πρασίνου, με χώρους πολιτιστικών δραστηριοτήτων, καθώς και κτίρια διοίκησης (Περιφέρεια και Αστυνομία).

Βέβαια, το Ρυθμιστικό των Ιωαννίνων δεν θεσμοθετήθηκε ακόμα και στο πέρασμα των ετών, οι σχεδιασμοί άλλαξαν, τόσο για το νέο δημαρχείο, όσο και το νέο αστυνομικό μέγαρο.

ΤΑ ΑΝΤΙΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Στο «παιχνίδι» της παραχώρησης, ως ενδεχόμενη συμπράττουσα, μπήκε και η Περιφέρεια Ηπείρου για την κατασκευή των έργων υποδομής. Αυτά τουλάχιστον έλεγε ο προηγούμενος δήμαρχος, Δημήτρης Παπαγεωργίου.

Η Περιφέρεια έχει να επιδείξει και σχετική «εμπειρία»: Το 2021 πήρε τμήμα του στρατοπέδου Παπακώστα στην Άρτα και με παρόμοιες συμφωνίες, πήρε και πρώην στρατόπεδα στην Πρέβεζα.

Ενδιαφέρον επίσης προκαλεί η βούληση της περιφερειακής αρχής, με δηλώσεις του περιφερειάρχη Αλέκου Καχριμάνη, να περάσει ποδηλατόδρομος μέσα από την έκταση, ο οποίος θα ενώνει τη Νιάρχου με την παραλίμνια περιοχή.

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας είναι ιδιαίτερα κτητικό με τις εκτάσεις, ειδικά τα «φιλέτα» όπως το Βελισσάριο. Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας, που είναι ο ιδιοκτήτης της έκτασης προσπαθεί πάντα να εξασφαλίσει όσο το δυνατόν καλύτερους όρους γι αυτό και τα μέλη του

Μπήκε στα κινηματογραφικά πλατό ως μία πανέμορφη γυναίκα, που είχε όλα τα χαρακτηριστικά και τα προσόντα για να διαπρέψει ως σεξοβόμβα, αλλά πολύ γρήγορα, η Τζέσικα Λανγκ, λόγω της ισχυρής προσωπικότητάς της και των ανησυχιών της θα αλλάξει ρότα και θα κατακτήσει το κοινό με τις υποκριτικές της ικανότητες, αλλά και ως μία αδέσμευτη γυναίκα.

Η ξεχωριστή γοητεία, με τις άψογες αναλογίες κι ένα πρόσωπο σμιλεμένο από θεϊκό καλλιτέχνη, θα κάνει την πρώτη της εμφάνιση ως το κορίτσι του «Κινγκ Κονγκ», μαγεύοντας με τη φρεσκάδα της, την εύθραυστη ομορφιά της και το πηγαίο της σεξ απίλ, αλλά σχεδόν άμεσα θα ξεφύγει από τη μονοδιάστατη φιγούρα ενός ερωτικού συμβόλου και ειδικά μετά το συγκλονιστικό δράμα «Φράνσις, μία Αδέσμευτη Γυναίκα», που ταίριαζε και με τον χαρακτήρα της.

Η Λανγκ θα κατακτήσει τον σεβασμό και την αναγνώριση, σε μια καριέρα που εκτείνεται πλέον σε σχεδόν πέντε δεκαετίες, ενώ έχει συνδεθεί δίκαιως ως ερμηνεύτρια δυναμικών, έξυπνων γυναικών, με συναισθηματική ένταση, στα πρόθυρα νευρικής κρίσης, χωρίς να καταφεύγει σε μελοδραματισμούς ή υπερβολές.

Για το απαράμιλλο στίλ της υποκριτικής της, ο Γκλεν Τζόρνταν που την είχε σκηνοθετήσει στο ριμέικ του διάσημου θεατρικού έργου «Λεωφορείο ο Πόθος», είχε πει χαρακτηριστικά ότι «η Τζέσικα, όσον αφορά το συναίσθημα και τις αποχρώσεις του, μου θυμίζει σουπερ μάρκετ, με τα ράφια της να είναι γεμάτα και όλα προσβάσιμα». Η Τζέσικα Λανγκ, που -όσο και αν αυτό μοιάζει απίστευτο, ένα παράξενο παιχνίδι του χρόνου- έγινε 75 χρόνων (γεννήθηκε στις 20 Απριλίου 1949), θα κερδίσει δυο Όσκαρ, τέσσερις Χρυσές Σφαίρες και πλήθος άλλων διακρίσεων, θα έχει, όμως και μία συναρπαστική ζωή, γεμάτη δυνατούς έρωτες, αλλά και μποέμ περιόδους, δημιουργώντας έναν μύθο μακριά από τα καθιερωμένα του Χόλιγουντ.

Τζέσικα Λανγκ

Η Τζέσικα Φίλις Λανγκ, γεννήθηκε σε μια μικρή πόλη της Μινεσότα από μία νοικοκυρά και έναν δάσκαλο και πολυτεχνίτη πατέρα, έχοντας δυο αδελφές και έναν μικρότερο αδελφό. Θα μεγαλώσει γυρνώντας όλη την Αμερική, λόγω των επαγγελματικών υποχρεώσεων του πατέρα της, κάτι που θα την κάνει ιδιαίτερα μοναχική, αφού δεν προλάβαινε να κάνει φιλίες, ενώ ταυτόχρονα της δόθηκε και η ελευθερία να κάνει τη ζωή της.

Αποφοίτησε από τη σχολή Καλών Τεχνών του πανεπιστημίου της Μινεσότα το 1967 και έναν χρόνο μετά θα λάβει μαθήματα φωτογραφίας σε κάποιο ιδιωτικό στούντιο, όπου θα γνωρίσει τους νέους φωτογράφους Πάκο Γκράντε και Μόρις Σέιμουρ. Ο Γκράντε θα γίνει και ο πρώτος μεγάλος της έρωτας, τον οποίο μάλιστα θα παντρευτεί το 1970. Ο Γκράντε, γόνος μεγαλοαστικής ισπανικής οικογένειας, ως ατίθασο νιάτο, μέσω της φωτογραφίας θα αντιδράσει απέναντι στις συμβατικότητες της εποχής και το κατεστημένο, κάτι που θα ακολουθήσει και η Λανγκ. Όπως είχε πει ο Γκράντε, «ήταν το πιο όμορφο κορίτσι που είχα δει ποτέ μου. Την έπεισα να αφήσει τη χώρα της, τη ζωή της και την οικογένειά της και να έρθει μαζί μας στην περιπέτεια». Από την πλευρά της, η Λανγκ είχε δηλώσει ότι «αγαπώ τους άντρες. Πάντα με έλκυαν οι ποιητές, οι καλλιτέχνες και οι τρελοί. Μερικές φορές όλα αυτά συνυπήρχαν στον ίδιο άνθρωπο».

ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΤΟΥ '68

Ως αποτέλεσμα αυτών των πεπειθήσεων, η Λανγκ μαζί με τον Γκράντε και τον Σέιμουρ θα ζήσουν οχτώ χρόνια μία μποέμικη ζωή. Ο Μάης του '68 θα τους βρει στο Παρίσι, όπου πέρασαν πολλές ώρες στα αυτοσχέδια οδοφράγματα, μαζί με τους νέους, ενώ όταν επιστρέψουν στη Νέα Υόρκη δίνουν παραστάσεις στον δρόμο. Θα ακολουθήσουν κάποιες τρέλες καλλιτεχνικής αναζήτησης, ενώ στη συνέχεια αποφασίζουν να γυρίσουν όλη την Αμερική. Το 1969 θα βρεθούν στο Woodstock. Μετά από κάποιες περιπέτειες του Γκράντε, η Λανγκ θα πάρει την απόφαση να φύγει μόνη της για το Παρίσι προκειμένου να σπουδάσει παντομίμα με τον Ετιέν Ντεκρού. Παράλληλα, χωρίς να έχει ιδιαίτερες γνώσεις χορού, θα καταφέρει να μπει στην Opera Comique ως χορεύτρια, όπου θα γνωριστεί με την Τζέρι Χολ και την Γκρέις Τζόουνς, με τις οποίες θα συγκατοικήσουν για ένα διάστημα. Θα δουλέψει ως μοντέλο για λίγο και θα γυρίσει στην Αμερική, όπου θα εργαστεί ως σερβιτόρα για τρία χρόνια.

Στα μέσα της δεκαετίας του '70 θα περάσει από το κάστινγκ για το ριμέικ της ται-

Η χρυσή εποχή

Το 1981 θα είναι μία από τις σημαντικότερες χρονιές της ζωής της, καθώς θα πάρει τον ρόλο της Κόρα Σμιθ στο εξαιρετικό νουάρ «Ο Ταχυδρόμος Χτυπάει Δυο Φορές» του Μπομπ Ράφελσον. Δίπλα στον Τζακ Νίκολσον, η Λανγκ θα καταγράψει μία θαυμάσια ερμηνεία. Λίγο μετά, όμως, έρχεται η ταινία που θα απογειώσει την καριέρα της και θα την καταστήσει ένα από τα πιο καυτά ονόματα του κινηματογράφου. Πρόκειται για το δραματικό φιλμ «Φράνσις, Μια Αδέσμευτη Γυναίκα», στην οποία θα ερμηνεύσει την ηθοποιό Φράνσις Φάρμερ, την οποία λόγω των αριστερών και αντισυμβατικών αντιλήψεών της, τα στούντιο θα την στείλουν στο

ψυχιατρείο. Η ερμηνεία της συνταρακτική, θα στοιχειώσει τους θεατές της εποχής και θα λάβει την πρώτη υποψηφιότητα για Όσκαρ Α' Γυναικείου Ρόλου.

Την ίδια χρονιά, θα αλλάξει το ρεπερτόριο της, παίζοντας στην ανάλαφρη κομεντί «Τούτσι», δίπλα στον Ντάστιν Χόφμαν. Ένας ρόλος που θα της χαρίσει και το πρώτο Όσκαρ Β' Γυναικείου Ρόλου. Δηλαδή, το Χόλιγουντ της αρνήθηκε το Όσκαρ για το «Φράνσις» και της το χάρισε για το ανώδυνο «Τούτσι». Είναι φανερό ότι το Χόλιγουντ ξέρεi πώς να τακτοποιεί τις σκοτεινές υποθέσεις του, ακόμη και αν έρχονται από το μακρινό παρελθόν. Δεν παίζουν με αυτά...

νίας «Κινγκ Κονγκ», καθώς ο φημισμένος παραγωγός Ντίνιο ντε Λαουρέντις αναζητά απεγνωσμένα μία νέα όμορφη ξανθιά, που θα γινόταν η επόμενη βασίλισσα του τρόμου στη μεγάλη οθόνη. Ο ρόλος, που απορρίφθηκε από Μέριλ Στριπ και Μπάρμπαρα Στρέιζαντ, πήγε τελικά στην άσημη Τζέσικα Λανγκ, η οποία αν και άγουρη ερμηνευτικά ακόμη, θα κερδίσει τη Χρυσή Σφαίρα πρωτοεμφανιζόμενης ηθοποιού. Την ίδια χρονιά, το 1976, θα γνωριστεί με τον Μιχαήλ Μπαρίσνικοφ, με τον οποίο θα ζήσουν μαζί μέχρι το 1982, χωρίς, όμως, να παντρευτούν. Το 1981 θα αποκτήσουν μαζί ένα παιδί, την Αλεξάνδρα, ενώ μέχρι ακόμη και σήμερα έχουν άριστες σχέσεις μεταξύ τους.

Η Λανγκ έχει μπει πλέον για τα καλά στη λεωφόρο της δόξας και μέχρι να κλείσει η δεκαετία του '80, θα έχει άλλες δυο υποψηφιότητες για Όσκαρ, με τις ταινίες

«Country» και «Μουσικό κουτί», του δικού μας Κώστα Γαβρά. Μέχρι που θα έρθει και το Όσκαρ Α' Γυναικείου Ρόλου το 1994, για την αξιοθαύμαστη ερμηνεία της στο δραματικό «Μπλε Ουρανός», υποδυόμενη μία σύζυγο ενός πυρηνικού επιστήμονα (Τόμι Λι Τζόουνς), με απρόβλεπτη -και πάλι- αισθησιακή συμπεριφορά.

Η Τζέσικα Λανγκ, που θα έχει και μια σπουδαία πορεία στο θέατρο, το 1982 θα ερωτευθεί τον διάσημο θεατρικό συγγραφέα Σαμ Σέπαρντ, με τον οποίο θα ζήσουν μαζί μέχρι το 2009 και θα αποκτήσουν δυο παιδιά, την Χάνα και τον Σάμιουελ. Όμως, η Τζέσικα Λανγκ, όπως έχει αποκαλύψει, πάσχει και από σοβαρές κρίσεις κατάθλιψης. Όπως έχει πει η ίδια, με έναν τόνο μελαγχολικό: «Δυσκολεύομαι να διαχωρίσω τη θλίψη και την κατάθλιψη, από η συντριπτική αίσθηση της μοναξιάς μου». Πάντως, θα βρει παρηγοριά στην ανατρο-

φή των παιδιών της, για τα οποία πάντα αισθανόταν ενοχές γιατί αναγκαζόταν να μένει μακριά τους λόγω της δουλειάς της.

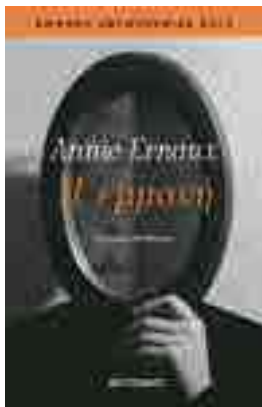
ΜΑΧΗΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Η Τζέσικα Λανγκ παραμένει ενεργή, κυρίως παίζοντας σε τηλεοπτικές σειρές, αλλά και πάντα μία μαχητική γυναίκα που νοιάζεται για τους ανθρώπους και ως Πρεσβευτής Καλής Θελήσεως των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά και ειδικά για την επιδημία του AIDS στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, ενώ ποτέ δεν έχει εγκαταλείψει τη μεγάλη της αγάπη, που είναι η φωτογραφία, εκθέτοντας έργα της σε Αμερική και Ευρώπη.

Ωστόσο, για όλους τους κινηματογραφόφιλους θα είναι για πάντα η Τζέσικα, μία αδέσμευτη -και χωρίς ενοχές- πανέμορφη γυναίκα...

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Η εμμονή»

Η ΕΜΜΟΝΗ
ΑΝΙ ΕΡΝΟ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΟΛΛΑΪΤΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Κατά τη διάρκεια της περασμένης χρονιάς κυκλοφόρησαν από το Μεταίχμιο δύο βιβλία της πολυδιαβασμένης στην Ελλάδα και στη Γαλλία Ανί Ερνό (Annie Ernaux, Νόμπελ Λογοτεχνίας 2022), σε μετάφραση Ρίτας Κολααίτη. Στη «Ντροπή» ο συγγραφικός στόχος είναι η αποσπασματική πλην λεπτομερής ανατομία του οικογενειακού και του κοινωνικού περιβάλλοντος της γαλλικής επαρχίας κατά τις πρώτες δεκαετίες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τότε θα παρακολουθήσουμε τη λατρεία μιας νεαρής γυναίκας ενόσω μεγαλώνει για τα ρούχα και τα στολίδια. Οτιδήποτε επιλέγει από τον χθαμαλό περίγυρό της, όλες οι επιθυμίες της και η έκφρασή τους, σκοπεύουν να απαλείψουν το τραύμα της απόπειρας δολοφονίας εις βάρος της σε σχέση με τον ακατάπαυστο αγώνα της να ξεφύγει, να απαλλαγεί, από την κοινωνική της μοίρα. Στο «Πάθος» η νεαρή γυναίκα έχει μετατραπεί σε ώριμη κυρία, τρελά ερωτευμένη με έναν ξένο. Εν μέσω των διεθνών πολιτικών γεγονότων της δεκαετίας του 1990, μεταξύ των οποίων η εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ, η αφήγηση θα κατακλυστεί από ένα εμπύρετο άθροισμα συγκεχυμένων αισθημάτων με μοναδικό σταθερό κέντρο αναφοράς τον πόθο για σαρκική ένωση: μια εξαντλητική γεωγραφία του ανδρικού σώματος, σε συνδυασμό με τη διαρκή αγωνία για την πιθανή εγκατάλειψη, την ατελείωτη δοτικότητα (ως άλλη όψη της εσωτερικής καλλιέργειας της φιλαρέσκειας), την προθυμία για υποδούλωση, τον θυμό και την αγανάκτηση λόγω της αύξουσας εξάρτησης, τις μάταιες μάχες για απεξάρτηση και, εν κατακλείδι, την άφατη οδύνη του χωρισμού και τον μετασχηματισμό της ερωτικής ιστορίας σε λογοτεχνία. Σε ανάλογη κατάσταση θα συναντήσουμε και την ηρωίδα της «Εμμονής», που κυκλοφόρησε πρόσφατα από το

Μεταίχμιο, σε μετάφραση και πάλι της Κολααίτη, η οποία έχει σίγουρα κάνει μεταφραστικά θαύματα - και όχι μόνο με την Ερνό. Ο πολιτικός και ο συλλογικός περίγυρος είναι πολύ αγνός πλέον ενώ η πρωταγωνίστρια ζει εκ νέου μια απομάκρυνση, αυτή τη φορά από κάποιον με τον οποίο μολονότι έχουν χωρίσει κατόπιν δικής της πρωτοβουλίας (σαν να τον έχει βαρεθεί πια, σαν να πλήττει υπέρ το δέον μαζί του), αρχίζει να τον επιθυμεί σφοδρά όταν της ανακοινώνει πως έχει προχωρήσει σε καινούργια σχέση. Η ηρωίδα δεν θα συναντήσει ποτέ την ανταγωνίστριά της μια και ο παλιός εραστής θα αρνηθεί να πει ακόμα και το όνομά της. Παρόλα αυτά, η άγνωστη γυναίκα αποκτά ημέρα με την ημέρα τεράστιο βάρος στον νου και στη συνειδήσή της: τη βλέπει παντού μπροστά της στον δρόμο, βασανίζεται από επίμονες εικασίες για την προσωπικότητα, το επάγγελμα και την εμφάνισή της, σκέφτεται ακατάπαυ-

στα τις σεξουαλικές της κινήσεις με το κορμί του πρώην συντρόφου και φτάνει στο τέλος να τη μισήσει με όλη τη δύναμη της ψυχής της. Κάθε ταμπού και συμφωνημένος περιορισμός του σύγχρονου πολιτισμού θα πάνε περίπατο μαζί με την οποιαδήποτε αίσθηση αξιοπρέπειας και αυτοσεβασμού - κι ας είναι η πρωταγωνίστρια μια καλλιεργημένη γυναίκα με κοινωνικό κύρος και ευρεία αναγνώριση, κι ας σέρνει μαζί της έναν πολυετή γάμο, τον οποίο και διέλυσε εις τα εξ'ων συνετέθη προτού δημιουργήσει τον δεσμό για την απώλεια του οποίου θρηνεί τώρα απαρηγόρητη. Θα μπορούσε να βρείσει δημοσίως την ανταγωνίστριά της με τον χειρότερο τρόπο, θα μπορούσε ακόμα και να τη σκοτώσει δίχως την παραμικρή ενοχή.

Η Ερνό γράφει με μικρές, κοφτές και αντιδραματικές φάσεις, επινοώντας μια σειρά ακαριαίων και πολύ ζωντανών εικόνων και αντιδράσεων. Εικόνες και αντιδράσεις που μας προκαλούν -κακά τα ψέματα- ένα ισχυρό αίσθημα συνταύτισης ανεξαρτήτως φύλου. Μια χαμπλότονη (μόλις να βγαίνει η φωνή) εποποιία του φθόνου και της ζήλειας (άκρως σημαντική η συμμετοχή της μετάφρασης στη συγκινησιακή ανταπόκριση του αναγνώστη).

Θα υπάρξει άραγε σωτηρία; Θα αφήσει κάποτε πίσω της η πρωταγωνίστρια τον πύρινο κύκλο της ζήλειας; Μα, και βέβαια: με αφάνταστο κόπο, με πλήθος υπαναχωρήσεις, με τόνους θλίψης και μελαγχολίας, αλλά θα το καταφέρει. Μοίρα του έρωτα είναι να φθίνει και εν τέλει να χάνεται. Μένει, όπως και στο «Πάθος», η καταγραφή του στο χαρτί, η μεταμόρφωσή του σε αφήγηση και λογοτεχνία. Με τη διαφορά πως σε αυτή την περίπτωση -το ξέρουμε όλοι καλά- δεν θα έχει απομείνει ούτε στάλα από το ζωογόνο φίλτρο και την αλλοτινότητα του δόξα.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Διατρέχοντας ένα όνειρο

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Στις 24 Απριλίου του 1989, πριν από 35 χρόνια, κυκλοφόρησε ένα από τα καλύτερα άλμπουμ του, μακαρίτη πλέον, Τομ Πέτι, καθώς και ένα από τα πιο αναγνωρίσιμα και εμπορικά επιτυχημένα heartland rock άλμπουμς όλων των εποχών: To Full Moon Fever.

Όπου heartland rock βάλτε όλα τα λαϊκά παιδιά που τραγούδησαν για έρωτες, εργατιά, καθημερινότητα κ.λπ. κ.λπ. είτε ξεκινούσαν από το roots/country ράντσο τους όπως ο Στιβ Ερλ και ο Μπομπ Σίγκερ, είτε από το Τζέρσι, όπως ο Μπρους (ένας είναι ο Μπρους).

Το 1989 λοιπόν ο Τομ Πέτι ήταν σε κορυφαίο

σημείο καριέρας και το FMF ήταν μια εύγλωττη απόδειξη.

Εκείνη την περίοδο είχε αφήσει για λίγο του Heartbreakers στην άκρη και περιόδευε με μια μπαντούλα φίλων, τους Travelling Wilburys, στους οποίους έπαιζαν ο Τζεφ Λιν, ο Μπομπ Ντίλαν, ο Ρόι Όρμπινσον και ο Τζορτζ Χάρισον.

Τίποτε τρομερή δηλαδή, μη φανταστείτε...

Παράλληλα λοιπόν με τη βραχεία σταδιοδρομία του πιο σούπερ γκρουπ όλων των εποχών, ο Πέτι έγραφε και κομμάτια για να βγάλει το άλμπουμ τελικά ένα χρόνο αργότερα.

Ο δίσκος ήταν εξαιρετικός, παρότι το Rolling Stone αρχικά τον ψιλοέθαψε. Είχε όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά του «ελαφρού ακούσματος» που δεν ήταν και τόσο ελαφρύ όμως και έβγαλε και κάμποσα σινγκλ, καθώς έγινε μεγάλη επιτυχία.

Ίσως το μεγαλύτερο και πιο αναγνωρίσιμο ήταν το Free Fallin', που γράφτηκε και πρώτο, όταν ο Λιν άκουσε τον Πέτι να λέει σε κάποια φάση «free fallin'».

Εξίσου γνωστά και επιτυχημένα ήταν το A Face in the Crowd και το I Won't Back Down, σε μια από τις πρώτες εκδοχές του οποίου παίζει κιθάρα και τραγουδάει ο Τζορτζ Χάρισον.

Η κορυφή του δίσκου όμως είναι το Runnin' Down a Dream, ίσως το πιο Heartbreakers τραγούδι του δίσκου, όπου ο Πέτι ουσιαστικά διηγείται κομμάτια από τις επιρροές του.

Ο Πέτι, ο οποίος ήταν επιρρεπής στις καταχρήσεις για μεγάλα διαστήματα της ζωής του, πέθανε στα 66 του, το 2017.

Άφησε πίσω του μερικά από τα πιο όμορφα κομμάτια του ροκερνόλ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΜΝΗΣΤΙΑ

Το διεθνές δίκαιο καταρρέει εν μέσω των πολέμων

Η Διεθνής Αμνηστία προειδοποίησε την Τετάρτη, καθώς δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της, ότι ο κόσμος βρίσκεται κοντά στην κατάρρευση του διεθνούς δικαίου εν μέσω κατάφωρης παραβίασης των κανόνων στη Γάζα και την Ουκρανία, πολλαπλασιασμού των ένοπλων συγκρούσεων, ανόδου του αυταρχισμού και τεράστιων παραβιάσεων των δικαιωμάτων στο Σουδάν, την Αιθιοπία και τη Μιανμάρ. Η οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων δήλωσε ότι οι πιο ισχυρές κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών, της Ρωσίας και της Κίνας, έχουν ηγηθεί μιας παγκόσμιας περιφρόνησης των διεθνών κανόνων και αξιών που κατοχυρώνονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με τους αμάχους στις συγκρούσεις να πληρώνουν το μεγαλύτερο τίμημα. Η Agnes Callamard, γενική γραμματέας της Αμνηστίας, δήλωσε ότι το επίπεδο της παραβίασης της διεθνούς τάξης που παρατηρήθηκε το περασμένο έτος ήταν «πρωτοφανές».

«Η κατάφωρη περιφρόνηση του Ισραήλ για το διεθνές δίκαιο επιδεινώνεται

από την αποτυχία των συμμάχων του να σταματήσουν την απερίγραπτη αιματοχυσία των αμάχων στη Γάζα», δήλωσε η ίδια. «Πολλοί από αυτούς τους συμμάχους ήταν οι ίδιοι οι αρχιτέκτονες αυτού του συστήματος δικαίου μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο».

ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΟΗΕ

Η έκθεση υπογράμμισε την αποτυχία των Ηνωμένων Πολιτειών να καταγγείλουν τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων που διαπράττει το Ισραήλ και τη χρήση του δικαιώματος βέτο για να παραλύσει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ σχετικά με ένα ψήφισμα για την κατάπαυση του πυρός στη Γάζα, καθώς και τη συνεχιζόμενη επιθετικότητα της Ρωσίας στην Ουκρανία. Επισήμανε επίσης τον εξοπλισμό των στρατιωτικών δυνάμεων της Κίνας στη Μιανμάρ και τον τρόπο με τον οποίο το Πεκίνο έχει προστατευθεί από τον έλεγχο σχετικά με τη μεταχείριση της μειονότητας των Ουιγούρων.

«Έχουμε εδώ τρεις πολύ μεγάλες χώρες, υπερδυνάμεις από πολλές απόψεις, που κάθονται στο Συμβούλιο Ασφαλείας και

έχουν αδειάσει το Συμβούλιο Ασφαλείας από τις δυνατότητές του και έχουν αδειάσει το διεθνές δίκαιο από την ικανότητά του να προστατεύει τους ανθρώπους», δήλωσε στο Associated Press στο Λονδίνο. Η έκθεση, η οποία περιγράφει λεπτομερώς την αξιολόγηση της Αμνηστίας για τα ανθρωπίνια δικαιώματα σε 155 χώρες, υπογραμμίζει την αυξανόμενη αντίδραση κατά των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας των φύλων το 2023. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκε στη βίαιη καταστολή των διαδηλώσεων των γυναικών στο Ιράν, στα διατάγματα των Ταλιμπάν «που αποσκοπούν στη διαγραφή των γυναικών από τη δημόσια ζωή» στο Αφγανιστάν και στους νομικούς περιορισμούς στις αμβλώσεις στις ΗΠΑ και την Πολωνία.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Η Διεθνής Αμνηστία προειδοποίησε επίσης ότι η κατάρρευση του κράτους δικαίου είναι πιθανό να επιταχυνθεί με τη ραγδαία πρόοδο της τεχνητής νοημοσύνης (AI), η οποία, σε συνδυασμό με την κυριαρχία της Μεγάλης Τεχνολογίας (Big Tech), ενέχει τον κίνδυνο «υπερφόρτω-

σης» με παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων εάν οι κανονισμοί συνεχίσουν να υστερούν σε σχέση με τις εξελίξεις. Οι ανεξέλεγκτες τεχνολογικές εξελίξεις «μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως όπλο για να κάνουν διακρίσεις, να παραπληροφορήσουν και να διχάσουν», δήλωσε ο Callamard.

«Σε έναν ολόένα και πιο επισφαλές κόσμο, η ανεξέλεγκτη διάδοση και ανάπτυξη τεχνολογιών όπως η παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη, η αναγνώριση προσώπου και το κατασκοπευτικό λογισμικό είναι έτοιμες να αποτελέσουν έναν ολέθριο εχθρό, κλιμακώνοντας τις παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υπερφορτώνοντάς τες σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα», δήλωσε η Agnès Callamard.

Κατά τη διάρκεια μιας εκλογικής χρονιάς-ορόσημο και απέναντι στο ολόένα και πιο ισχυρό λόμπι κατά της ρύθμισης που καθοδηγείται και χρηματοδοτείται από φορείς της Μεγάλης Τεχνολογίας, αυτές οι παραπλανητικές και ανεξέλεγκτες τεχνολογικές εξελίξεις αποτελούν τεράστια απειλή για όλες και όλους μας. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως όπλο

Οι «25+1 ρετρό ιστορίες»

και

«Οι 'αποστάτες'
τα ρέντζελα
και οι δήμαρχοι»

Οι δύο
εκδόσεις
του Τύπου
Ιωαννίνων
και της
ΣΧΗΜΑ ΚΟΙΝΣΕΠ
στα βιβλιοπωλεία
των Ιωαννίνων

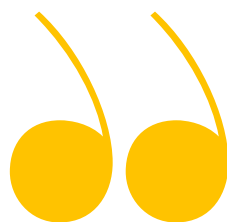
για να κάνουν διακρίσεις, να παραπληρο-
φορήσουν και να διχάσουν».

Στο μεταξύ, το κατασκοπευτικό λογισμικό έχει παραμείνει σε μεγάλο βαθμό ανεξέλεγκτο, παρά τις μακροχρόνιες αποδείξεις για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προωθεί, με τους εξόριστους ακτιβιστές και ακτιβίστριες, τις/τους δημοσιογράφους και τις/τους υπερασπίστριες/-ιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να συγκαταλέγονται στους συνηθισμένους στόχους. Το 2023, η Διεθνής Αμνηστία αποκάλυψε τη χρήση του κατασκοπευτικού λογισμικού Pegasus εναντίον δημοσιογράφων και ακτιβιστριών/-ών της κοινωνίας των πολιτών σε χώρες όπως η Αρμενία, η Δομινικανή Δημοκρατία, η Ινδία και η Σερβία, ενώ το κατασκοπευτικό λογισμικό, που έχει βάση την Ε.Ε. και ρυθμίζεται στο πλαίσιο της, πωλείται ελεύθερα σε κράτη σε όλο τον κόσμο.

Η Διεθνής Αμνηστία αποκάλυψε πώς οι αλγόριθμοι του Facebook συνέβαλαν στην εθνοτική βία στην Αιθιοπία στο πλαίσιο ένοπλης σύγκρουσης. Πρόκειται για χαρακτηριστικό παράδειγμα του πώς η τεχνολογία χρησιμοποιείται ως όπλο για να στρέψει τις κοινότητες τη μία εναντίον της άλλης, ιδιαίτερα σε περιόδους αστάθειας.

Η οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων προβλέπει ότι τα προβλήματα αυτά θα κλιμακωθούν σε μια εκλογική χρονιά-ορόσημο, με το επιχειρηματικό μοντέλο που βασίζεται στην επιτήρηση και διέπει μεγάλες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook, το Instagram, το TikTok και το YouTube, να λειτουργεί ως καταλύτης για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο των εκλογών.

Η Διεθνής Αμνηστία προειδοποίησε επίσης ότι η κατάρρευση του κράτους δικαίου είναι πιθανό να επιταχυνθεί με τη ραγδαία πρόοδο της τεχνητής νοημοσύνης (AI)

Οι Κουκλιοί και το όνομά τους

Οι Κουκλιοί είναι ένα χωριό του Πωγωνίου, στον πρώην Δήμο Άνω Καλαμά και νυν, Δήμο Πωγωνίου. Το όνομα του χωριού συναντάται αρχικά σε καταγραφές του Αραβαντινού και του Λαμπρίδη, ως «Κουκουλιό».

Ο Αραβαντινός για παράδειγμα, στην «Χρονογραφία της Ηπείρου» καταγράφει τους «Κουκουλιούς», στα γεγονότα των εκστρατειών κατά του Αλή Πασά.

Ο Λαμπρίδης από την άλλη, καταγράφει το όνομα στη Λάκκα Σούλι, σε οικισμό της περιοχής.

Σύμφωνα με τον Οικονόμου (2002) στα «Οικωνύμια», το όνομα του χωριού μπορεί να προέρχεται από δύο πηγές.

Η πρώτη, είναι ένα επώνυμο, κάποιος «Κουκούλης» δηλαδή. Δεν ήταν ασυνήθιστο, οικισμοί και χωριά να παίρνουν το όνομά τους από τη μεγαλύτερη ή πλουσιότερη οικογένεια της περιοχής, που κατείχε και τα περισσότερα εδάφη.

Η δεύτερη, είναι η αλβανική ρίζα kok/el που σημαίνει «κόμβος», αλλά και «θηλεία» ή «ρόζος».

Εξ ου και αρκετά παρόμοια τοπωνύμια στη Βοιωτία, καθώς επίσης και επώνυμα.

Μια τρίτη εκδοχή, την οποία πάντως ο Οικονόμου δεν συνδέει με τους Κουκλιούς, είναι από την «κουκούλα», την «καλύπτρα της κεφαλής» ή το «κωνοειδές ή σφαιροειδές επιστέγασμα» ή απλώς την τοποθεσία όπου υπάρχει μεγάλος βράχος. Με αυτή την προέλευση, συνδέει το Κουκούλι, χωριό του Κεντρικού Ζαγορίου.

Τζακ Ο'Κόνελ και Μαρίσα Αμπέλα στο Back to Black

«BACK TO BLACK»

Η βιογραφική ταινία της Έιμι Γουάινχαουζ

Οι στίχοι και η μουσική της Έιμι Γουάινχαουζ αποτέλεσαν τον «οδηγό» για την σκηνοθέτιδα Σαμ Τέιλορ-Γουντ για να μεταφέρει την ιστορία της εκλιπούσας τραγουδίστριας στην οθόνη με την ταινία «Back to Black». Η βιογραφική ταινία μεγάλου μήκους παρακολουθεί την άνοδο της Γουάινχαουζ στη φήμη και απεικονίζει τις σχέσεις της με την οικογένειά της και τον πρώην σύζυγό της Μπλέικ Φίλντερ-Σίβιλ.

Έρχεται σχεδόν 13 χρόνια μετά τον θάνατο της έξι φορές βραβευμένης με Grammy από δηλητηρίαση από αλκοόλ, σε ηλικία 27 ετών. Θεωρούμενη ως μία από τις πιο ταλαντούχες τραγουδίστριες της γενιάς της, ο πρόωρος θάνατός της συγκλόνισε τον κόσμο της μουσικής.

Η αφήγηση της ιστορίας από την οπτική γωνία της Winehouse ήταν απαραίτητη για την Σαμ Τέιλορ-Γουντ.

«Ήθελα απλώς να είναι από τη δική της οπτική γωνία για να της δώσω πίσω την εξουσία της, επειδή ένιωθα ότι της την εί-

χαν αφαιρέσει και ότι είχε γίνει θύμα της τραγωδίας της», δήλωσε η ίδια στην παγκόσμια πρεμιέρα της ταινίας στο Λονδίνο τη Δευτέρα.

«Ένιωσα ότι κάνοντάς το μέσα από τα λόγια της, τη μουσική της, κατά κάποιο τρόπο επανέφερε τη μουσική στη ζωή και την γιόρτασε ξανά, και αυτό το ένιωσα τόσο σημαντικό. Ένιωσα ότι της άξιζε αυτό».

Η Βρετανίδα ηθοποιός Μαρίσα Αμπέλα υποδύεται την Γουάινχαουζ, ένας ρόλος που τη φόβισε και την έκανε να ονειρεύεται.

«Δεν παίρνεις κάθε μέρα ρόλους σαν την Έιμι. Κι αυτό όχι επειδή είναι η Έιμι Γουάινχαουζ, αλλά επειδή ήταν τα πάντα σε ένα».

«Ήταν έξυπνη και αστεία και τολμηρή και γενναία, αλλά και απίστευτα ευάλωτη και συναισθηματική και αυτό ακριβώς ήθελα να αποδώσω. Ήθελα να... υπενθυμίσω στον κόσμο την ευαλωτότητα της Amy, το κορίτσι πίσω από τη μουσική».

Η 27χρονη Αμπέλα, η οποία ερμηνεύει τα τραγούδια της τραγουδίστριας του «Rehab» στην ταινία, δήλωσε ότι έκανε καθημερινά

μαθήματα τραγουδιού για τέσσερις μήνες και μελέτησε τους στίχους της Winehouse για να προετοιμαστεί για τον ρόλο της.

Η ταινία «Back to Black» έχει εγκριθεί από την Amy Winehouse Estate και η Σαμ Τέιλορ-Γουντ συναντήθηκε επίσης με τους γονείς της Γουάινχαουζ.

«Δεν χρειαζόμαστε την έγκριση κανενός. Και αυτό είναι σημαντικό για μένα να το πω, γιατί είναι επίσης σημαντικό να δηλώσω ότι έκανα ακριβώς την ταινία που ήθελα να κάνω. Είχα όλες τις μουσικές εγκρίσεις. Ήθελα όμως να συναντηθώ με την οικογένεια από σεβασμό στο γεγονός ότι έκανα μια ταινία για την κόρη τους και ένιωθα λάθος να μην συναντηθώ μαζί τους. Και το γεγονός ότι το ενέκριναν από τη στιγμή που το είδαν, είναι πολύ καλό», δήλωσε η Σαμ Τέιλορ-Γουντ.

«Ελπίζω ότι η Έιμι θα αισθανόταν περήφανε που η μουσική της έχει αντέξει σε μια τόσο μεγάλη δοκιμασία του χρόνου και που είμαστε εδώ για να την γιορτάσουμε ξανά», πρόσθεσε.

Το «Back to Black» ξεκίνησε την παγκόσμια κινηματογραφική του προβολή στις 11 Απριλίου. Στα Γιάννενα προβάλλεται από το ODEON Paralimnio στις 20.15 κάθε βράδυ

